

חק לישראל – פרשת וילך יום ד'

תורה – דברים פרק לא'

(טז) ויאמר יהוה אל משה הנך שכב עם אבתך וקם העם הזה וזנה אחרי אלהי נכר הארץ אשר הוא בא שמה בקרב ויעזבני והפר את בריתי אשר בריתי אתו: (טז) ויאמר יהוה אל משה הנך שכב עם אבתך וקם העם הזה וזנה אחרי אלהי נכר הארץ אשר הוא בא שמה בקרב ויעזבני והפר את בריתי אשר בריתי אתו: (טז) ואמר יי למשה הא את שכב עם אבתך ויקום עמא הרין ויטעי בתר טעות עממי ארעא די הוא על תמן ביניהון וישבקון דחלתי וישננו ית קימי די גזרית עמהון:

(יז) וחרה אפי בו ביום ההוא ויעזבתים והסתרתני פני מהם והיה לאכל ומצאהו רעות רבות וצרות ואמר ביום ההוא הלא על פי אין אלהי בקרבי מצאוני הרעות האלה: (יז) וחרה אפי בו ביום ההוא ויעזבתים והסתרתני פני מהם והיה לאכל ומצאהו רעות רבות וצרות ואמר ביום ההוא הלא על פי אין אלהי בקרבי מצאוני הרעות האלה: (יז) ויתקוף רגזי בהון ביומא ההוא וארחקנן ואסלק שכנתי מנהון ויהון למבו ויערעו יתהון בישו סגיאן ועקו ויימר ביומא ההוא הלא מדלית שכנת אלהי ביני ערעוני בישיא האליו: (יח) ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא על כל הרעה אשר עשה פי פנה אל אלהים אחרים: (יח) ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא על כל הרעה אשר עשה פי פנה אל אלהים אחרים: (יח) ואנא סלקא אסלק שכנתי מנהון ביומא ההוא על כל בישיא די עברו ארי אתפניו לטעות עממיא:

(יט) ועתה כתבו לכם את השירה הזאת ולמדוה את בני ישראל שימה בפיהם למען תהיה לי השירה הזאת לעד בבני ישראל: (יט) ועתה כתבו לכם את השירה הזאת ולמדוה את בני ישראל שימה בפיהם למען תהיה לי השירה הזאת לעד בבני ישראל: (יט) וכען פתיבו לכוון ית תשבחתא הדא ואלפה ית בני ישראל שניה בפמהון בריל דתהי קדמי תשבחתא הדא לטהיד בבני ישראל:

(כ) כי אביאנו אל האדמה אשר נשבעתי לאבתיו זבת חלב ודבש ואכל ושבע ודשן ופנה אל אלהים אחרים ועבדום ונאצוני והפר את בריתי: (כ) כי אביאנו אל האדמה אשר נשבעתי לאבתיו זבת חלב ודבש ואכל ושבע ודשן ופנה אל אלהים אחרים ועבדום ונאצוני והפר את בריתי: (כ) ארי אעלנו לארעא די קימית לאבהתהון עבדא חלב ודבש וייכלון וישבעון ויתפנקון ויתפננו בתר טעות עממיא ויפלחנן וירגזון קדמי וישננו ית קימי:

(כא) והיה כי תמצאן אתו רעות רבות וצרות וענתה השירה הזאת לפניו לעד כי לא תשכח מפי זרעו כי ידעתי את יצרו אשר הוא עשה היום בטרום אביאנו אל הארץ אשר נשבעתי: (כא) והיה כי תמצאן אתו רעות רבות וצרות וענתה השירה הזאת לפניו לעד כי לא תשכח מפי זרעו כי ידעתי את יצרו אשר הוא עשה היום בטרום אביאנו אל הארץ אשר נשבעתי: (כא) ויהי ארי ערעו יתה בישו סגיאן ועקו ותתב תשבחתא הדא קדמוהי לטהיד ארי לא תתנשי מפום בניהון ארי גלי קדמי ית יצרהון די אנו עבדיו יומא דין עד לא אעלנו לארעא די קימית:

רס"י

(טז) נכר הארץ – גויי הארץ: (יט) את השירה הזאת – האזינו השמים עד
(יז) והסתרתני פני – כמו שאיני רואה בצרכים: וכפר אלמתו עמו:

חק לישראל – פרשת וילך יום ד'

(כ) ונאלכנו – והכעיסוני וכן כל ניאחז לשון כעס:
 (כא) וענתה השירה הזאת לפניו לעד – שהתריתי זו בתוכה על כל המולאות אותה: כי

נביא – ישעיה פרק נה' יא'-יג' פרק נו' א' – ג'

(יא) כִּן יִהְיֶה דְבָרֵי אֲשֶׁר יֵצֵא מִפִּי לֹא יָשׁוּב אֵלַי רִיקָם כִּי אִם עָשָׂה אֶת אֲשֶׁר חָפְצָתִי וְהֶעֱלִיחַ אֲשֶׁר שָׁלַחְתִּיו: (יא) כן הוי פתגם טובי דנפק מן קדמי לא אפשר דיתוב לקדמי ריקן אלהן עבד ית דרעינא ומצלח לדשלחנא ליה:
 (יב) כִּי בְשִׂמְחָה תֵּצְאוּ וּבְשָׂלוֹם תִּבְּלֹן הַהָרִים וְהַגְּבְעוֹת יִפְצְחוּ לְפָנֵיכֶם רְנָה וְכָל עֵצֵי הַשָּׂדֶה יִמְחֲאוּ כָף: (יב) ארי בחדוא תפקון מביני עממיא ובשלמא תתובלון לארעכון טוריא ורמתא יבועון קדמיכון תושבחה וכל אילני חקלא ישענון בענפיהון:
 (יג) תַּחַת הַנְּעִיצוֹץ יַעֲלֶה בְרוֹשׁ תַּחַת (וְתַחַת) הַסְּרָפָד יַעֲלֶה הָדָס וְהָיָה לִיהוָה לְשֵׁם לְאוֹת עוֹלָם לֹא יִכָּרֵת: (יג) חלף רשיעיא וחלף חיביא יתקימון דחלי חטאה ויהי קדם יי לשום לאת עלם דלא יפסוק:
 (א) כֹּה אָמַר יְהוָה שְׂמֵרוּ מִשְׁפָּט וַעֲשׂוּ צְדָקָה כִּי קְרוֹבָה יְשׁוּעָתִי לָבוֹא וְצַדִּיקְתִּי לְהַגְלוֹת: (א) כדנן אמר יי טרו דינא עבידו צדקתא ארי קריב פורקני למיתי וזכותי לאתגלאה:
 (ב) אֲשֶׁרֵי אָנוֹשׁ יַעֲשֶׂה זֹאת וּבֶן אָדָם יַחְזִיק בָּהּ שֹׁמֵר שֶׁבֶת מִחֲלָלוֹ וְשֹׁמֵר יָדוֹ מִמַּעֲשׂוֹת כָּל רָע: (ב) טובי אנש דיעבד דא ובר אנשא דיתקף בה יטר שבתא מאחלותה ויטר ידוהי מלמעבד כל דביש:
 (ג) וְאֵל יֹאמֶר בֶּן הַנְּבֵר הַנְּלוֹה אֵל יְהוָה לֵאמֹר הַבְּדֵל יַבְדִּילֵנִי יְהוָה מֵעַל עַמּוֹ וְאֵל יֹאמֶר הַסְּרִיס הֵן אֲנִי עֵץ יָבֵשׁ: (ג) ולא יימר בר עממין דמתוסף על עמא דיי למימר אפרשא יפרשנני יי מעל עמה ולא יימר סריסא הא אנא חשיב כאע יביש:

רש"י

(יא) כן יהיה דברי אשר יצא מפי – להודיעכם ע"י הנביאים לא ישוב ריקם אך ייטיב לכם אם תשמעו להם:
 (יב) כי בשמחה תלכו – מן הגלות. ההרים והגבעות יפצחו לפניכם רנה – שיתנו לכם פריים ונמחם ויהנו (ירוננו) יושביה:
 (יג) תחת הנעיצוץ וגומר – רבותינו דרשו תחת הרשעים יעלו לדיקים. נעלוץ וסרפד –

מיני קוליס הם כלו' הרשעים יאבדו והלדיקים יטלו ממשלחם:
 (ב) יעשה זאת – שומר שבת וגו':
 (ג) הבדל יבדילני ה' מעל עמו – למה אחגייר הלל הקב"ה יבדילני מעל עמו כשיקלם שחרם. ואל יאמר הסריס – למה איטיב דרכי ומעללי הן אני כעץ יבש מאין זכרון:

חק לישראל – פרשת וילך יום ד'

כתובים – תהילים פרק צו' ט'–יג' פרק צו' א'

- (ט) הַשְּׁתַחֲוּוּ לַיהוָה בַּהֲדָרָת קֹדֶשׁ חִילוֹ מִפְּנֵי כָּל הָאָרֶץ: (ט) סגודו קדם יי בשבהורת קודשא רתיתו מן קדמוי כל יתבי ארעא:
- (י) אָמְרוּ בְּגוֹיִם יְהוָה מֶלֶךְ אֵף תַּפּוֹן תִּבְּל בַּל תַּמוּט יַדֵּינ עַמִּים בְּמִישְׁרִים: (י) אמרו בעמייא יי מלך לחוד תקין תבל דלא תתמוטט ידיו עמייא בתריצוא:
- (יא) יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ יִרְעַם הַיָּם וּמִלְאֵאוֹ: (יא) יחרון חילי דשמייא וידועון צדיקי ארעא יכלי ימא ומליה:
- (יב) יַעֲלֵז שָׂדֵי וְכָל אֲשֶׁר בּוֹ אֶז יִרְנְנוּ כָּל עֵצֵי יַעַר: (יב) יבוע תושבחה חקל וכל די ביה הבכו ישבחון כל אילני חורשא:
- (יג) לַפְּנֵי יְהוָה פִּי בָּא פִּי בָּא לְשַׁפֵּט הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט תִּבְּל בְּצַדֵּק וְעַמִּים בְּאַמּוֹנָתוֹ: (יג) קדם יי ארום אתא למדון ארעא ידון תבל בצדקתא ועמייא בהימנותא:
- (יא) יְהוָה מֶלֶךְ תִּגַּל הָאָרֶץ יִשְׁמְחוּ אֵימִים רַבִּים: (יא) יי מלך תרוץ ארעא יחרון נגון סגיעין:

רס"י

- (יז) ה' מלך – לעתיד לבא יהא סיר זה. ידיו (יז) כל עמי יער – כל שלטוני האומות:
- (יח) ה' מלך – זנטלו המלוכה מעמלק. תגל עמים זמישרים – אותם שיהפוך להם שפה זכורה. זמישרים – זכיות:
- (יח) ירעם הים – להרים קול בתחלה: הארץ – זהו שאמר (יחזקאל לה) כשמוח כל הארץ שממה אעשה לך, על עמלק נתנבא כן:

משנה – שבועות פרק ח'

- (א) אֲרַבְעָה שׁוֹמְרֵינ הֵן, שׁוֹמֵר חַנּוּם, וְהַשׁוֹאֵל, נוֹשֵׂא שְׂכָר, וְהַשׁוֹכֵר. שׁוֹמֵר חַנּוּם נִשְׁבַּע עַל הַכֹּל. וְהַשׁוֹאֵל מִשְׁלָם אֶת הַכֹּל. נוֹשֵׂא שְׂכָר וְהַשׁוֹכֵר נִשְׁבְּעִין עַל הַשְּׁבוּרָה וְעַל הַשְּׁבוּיָה וְעַל הַמְּתָה, וּמִשְׁלָמִים אֶת הָאֲבֵרָה וְאֶת הַגְּנֵבָה:
- רע"ב – (א) ארבעה שומרים הם – ודיניהן (א) ארבעה שומרים הם – ודיניהן וגנבה ואבדה. אכל מתה מחמת מלאכה. אינו משלם. דלאו לאוקמה זכילתא שאלה. והמסנה הזאת מפורשת בהשוכר את הפועלים:
- (ב) אָמַר לְשׁוֹמֵר חַנּוּם הֵיכֵן שׁוֹרֵי, אָמַר לוֹ מֵת, וְהוּא שֶׁנִּשְׁבַּר אוֹ נִשְׁבָּה אוֹ נִגְנַב אוֹ אָבַד. נִשְׁבַּר, וְהוּא שְׁמֵת אוֹ נִשְׁבָּה אוֹ נִגְנַב אוֹ אָבַד. נִשְׁבָּה, וְהוּא שְׁמֵת אוֹ נִשְׁבָּה אוֹ נִגְנַב אוֹ אָבַד. נִשְׁבַּר אוֹ נִגְנַב אוֹ אָבַד. נִשְׁבָּה אוֹ נִגְנַב אוֹ אָבַד. וְהוּא שְׁמֵת אוֹ נִשְׁבָּה אוֹ נִגְנַב אוֹ אָבַד. מִשְׁבִּיעֵךְ אֲנִי וְאָמַר אָמֵן, פְּטוּר:
- רע"ב – (ב) ואמר אמון פטור – שאילו הודה לא היה משלם כלום. נמצא שאין כאן כפירת ממון. ואף על פי שנסבע לשקר. לא חייב היה תורה קרבן זבועה. אלא היכא שכפרו ממון. וכן הדין אינו יכול להשביע אלא על דבר שאם הודה היה חייב לשלם ממון:

חק לישראל – פרשת וילך יום ד'

(א) היכן שורֵי, אָמַר לוֹ אֵינִי יוֹדֵעַ מָה אַתָּה סָתָה, וְהוּא שְׁמֵת אוֹ נְשִׁיבֵר אוֹ נְשִׁיבָה אוֹ נִגְנֵב אוֹ אָבֵד. מְשִׁיבֵינָה אֲנִי וְאָמַר אָמֵן, פְּטוּר. הֵיכֵן שוֹרֵי, אָמַר לוֹ אָבֵד. מְשִׁיבֵינָה אֲנִי וְאָמַר אָמֵן, וְהַעֲדִים מְעִידִין אוֹתוֹ שְׁאֵכְלוּ, מְשִׁלֵּם אֶת הַקְּרוֹן. הוֹדָה מְעַצְמוֹ, מְשִׁלֵּם קְרוֹן וְחֻמֵּשׁ וְאֲשֶׁם. הֵיכֵן שוֹרֵי, אָמַר לוֹ נִגְנֵב. מְשִׁבֵינָה אֲנִי וְאָמַר אָמֵן, וְהַעֲדִים מְעִידִין אוֹתוֹ שְׁגָנְבוּ, מְשִׁלֵּם תְּשִׁלוּמֵי כָּפָל. הוֹדָה מְעַצְמוֹ, מְשִׁלֵּם קְרוֹן וְחֻמֵּשׁ וְאֲשֶׁם:

רע"ב – (ג) היכן שורי א"ל אבד – אמר לשומר חנם היכן שורי אמר לו אבד – אמר לשומר חנם היכן שורי אמר לו אבד: משביעך אני ואמר אמן – והעדים מעידים אותו שאכלו משלם את הקרון ולא כפל. ואם הודה לו מעלמו עד שלא באו עדים. משלם קרן וחומש ואשם כדן שזועת הפקדון. לאינה באה עד שמודה ושז מרשעתו ובא להתכפר:

(ד) אָמַר לְאַחַד בְּשׂוּק הֵיכֵן שוֹרֵי שְׁגָנְבָתִי, וְהוּא אוֹמֵר לֹא גָנְבָתִי, וְהַעֲדִים מְעִידִים אוֹתוֹ שְׁגָנְבוּ, מְשִׁלֵּם תְּשִׁלוּמֵי כָּפָל. טֵבַח וּמְכַר, מְשִׁלֵּם תְּשִׁלוּמֵי אַרְבָּעָה וְחֻמֵּשָׁה. רָאָה עֲדִים שְׂמִמְשִׁמְשִׁין וּבְאִין, אָמַר גָּנְבָתִי אֲבָל לֹא טֵבַחְתִּי וְלֹא מְכַרְתִּי, אֵינִי מְשִׁלֵּם אֶלָּא קְרוֹן:

רע"ב – (ה) אמר לאחד מן השוק וכו' – הכא לא גרסינן משביעך אני. להא בלא שזועת מחייב כפל. שזה גנב ממך הוא. ובגנב כתיב ישלם שנים ואין לריך שזועת: עדים שממשמשיין ובאין – רבותא משמועין להא על גב דמחמת זיעחותא לעדים מודה. אפי"ה

(ה) אָמַר לְשׂוֹאֵל הֵיכֵן שוֹרֵי, אָמַר לוֹ מֵת, וְהוּא שְׁנִשְׁבֵּר אוֹ נְשִׁיבָה אוֹ נִגְנֵב אוֹ אָבֵד. נְשִׁיבֵר, וְהוּא שְׁמֵת אוֹ נְשִׁיבָה אוֹ אָבֵד. נְשִׁיבָה, וְהוּא שְׁמֵת אוֹ נְשִׁיבָה אוֹ נִגְנֵב אוֹ אָבֵד. נִגְנֵב, וְהוּא שְׁמֵת אוֹ נְשִׁיבֵר אוֹ נְשִׁיבָה אוֹ אָבֵד, וְהוּא שְׁמֵת אוֹ נְשִׁיבֵר אוֹ נְשִׁיבָה אוֹ נִגְנֵב. מְשִׁבֵינָה אֲנִי וְאָמַר אָמֵן, פְּטוּר:

רע"ב – (ה) אמר לשואל וכו' פטור – שהרי אף כשנשבע לסקר חייב את עלמו בתשלומין. ואין בשזועת זו כפירת ממון:

(ו) הֵיכֵן שוֹרֵי, אָמַר לוֹ אֵינִי יוֹדֵעַ מָה אַתָּה סָתָה, וְהוּא שְׁמֵת אוֹ נְשִׁיבֵר אוֹ נְשִׁיבָה אוֹ נִגְנֵב אוֹ אָבֵד. מְשִׁבֵינָה אֲנִי וְאָמַר אָמֵן, חֵיב. אָמַר לְנוֹשֵׂא שְׂכָר וְהַשׂוֹכֵר הֵיכֵן שוֹרֵי, אָמַר לוֹ מֵת, וְהוּא שְׁנִשְׁבֵּר אוֹ נְשִׁיבָה. נְשִׁיבֵר, וְהוּא שְׁמֵת אוֹ נְשִׁיבָה. נְשִׁיבָה, וְהוּא שְׁמֵת אוֹ נְשִׁיבָה. נִגְנֵב, וְהוּא שְׂאָבֵד. אָבֵד, וְהוּא שְׁגָנְבֵב. מְשִׁבֵינָה אֲנִי וְאָמַר אָמֵן, פְּטוּר. מֵת אוֹ נְשִׁיבֵר אוֹ נְשִׁיבָה, וְהוּא שְׁגָנְבֵב אוֹ אָבֵד. מְשִׁבֵינָה אֲנִי וְאָמַר אָמֵן, חֵיב. אָבֵד אוֹ נִגְנֵב, וְהוּא שְׁמֵת אוֹ נְשִׁיבֵר אוֹ נְשִׁיבָה. מְשִׁבֵינָה אֲנִי וְאָמַר אָמֵן, פְּטוּר. זֶה הַכֶּלֶל, כָּל הַמְשִׁנָּה מִחוּבָה

מֵהַנִּיחַ הוֹדָה וּנְפִטֵר מִן הַכֶּפֶל. וְכִיּוֹן לְאִין כֶּפֶל. פְּטוּר אִף מִן הַטְּבִיחָה שְׂכַפֵּר זֶה: וְכִיּוֹן עֲדִים שְׁגָנֵב וְטִבַּח וּמְכַר – דְּכֹל הַיִּכָּא לִיכָא כֶּפֶל. לִיכָא חִיּוּב טְבִיחָה. דְּתַשְׁלוּמֵי אֲרִבְעָה וְחֻמֵּשָׁה אִמֵּר רַחֲמָנָא. וְלֹא תַשְׁלוּמֵי שְׁלֵשָׁה וְאַרְבָּעָה וְכִיּוֹן דְּכֶפֶל לִיכָא. זְכִיר לִיהַּ חַד:

(ו) הֵיכֵן שוֹרֵי, אָמַר לוֹ אֵינִי יוֹדֵעַ מָה אַתָּה סָתָה, וְהוּא שְׁמֵת אוֹ נְשִׁיבֵר אוֹ נְשִׁיבָה אוֹ נִגְנֵב אוֹ אָבֵד. מְשִׁבֵינָה אֲנִי וְאָמַר אָמֵן, חֵיב. אָמַר לְנוֹשֵׂא שְׂכָר וְהַשׂוֹכֵר הֵיכֵן שוֹרֵי, אָמַר לוֹ מֵת, וְהוּא שְׁנִשְׁבֵּר אוֹ נְשִׁיבָה. נְשִׁיבֵר, וְהוּא שְׁמֵת אוֹ נְשִׁיבָה. נְשִׁיבָה, וְהוּא שְׁמֵת אוֹ נְשִׁיבָה. נִגְנֵב, וְהוּא שְׂאָבֵד. אָבֵד, וְהוּא שְׁגָנְבֵב. מְשִׁבֵינָה אֲנִי וְאָמַר אָמֵן, פְּטוּר. מֵת אוֹ נְשִׁיבֵר אוֹ נְשִׁיבָה, וְהוּא שְׁגָנְבֵב אוֹ אָבֵד. מְשִׁבֵינָה אֲנִי וְאָמַר אָמֵן, חֵיב. אָבֵד אוֹ נִגְנֵב, וְהוּא שְׁמֵת אוֹ נְשִׁיבֵר אוֹ נְשִׁיבָה. מְשִׁבֵינָה אֲנִי וְאָמַר אָמֵן, פְּטוּר. זֶה הַכֶּלֶל, כָּל הַמְשִׁנָּה מִחוּבָה

חק לישראל – פרשת וילך יום ד'

לְחֹזֶבֶת וּמִפְטוֹר לְפֶטוֹר וּמִפְטוֹר לְחֹזֶבֶת, פְּטוֹר. מִחֹזֶבֶת לְפֶטוֹר, חֵיב. (ז) הַבְּלֵל, כָּל הַנְּשָׁבַע לְהַקְלֵל עַל עֲצָמוֹ, חֵיב. לְהַחֲמִיר עַל עֲצָמוֹ, פְּטוֹר):
 רע"ב – (ו) חייב – שהרי כבר ממון שאילו הודה היה מתחייב: מת והוא נשבע וכו' פטור – שאם הודה לא היה משלם. וכן נגנב. והוא שאכל. או אכל. והוא שנגנב. פטור.

גמרא – שבועות דף מו' ע"א

נגזל כיצד היו מעידין אותו שנכנס לביתו למשכנו כו': ודלמא לא משכנו מי לא אמר רב נחמן האי מאן דנקיט נרגא בידיה ואמר איזיל ואקטליה לדקלא דפלניא ואשתכח דקטיל ושדי לא אמרינן דהוא קטליה אלמא עביד איניש דגזים ולא עביד הכא נמי דגזים ולא עביד אימא ומשכנו וליחזי מאי משכנו אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן בטוענו כלים הניטלין תחת כנפיו אמר רב יהודה ראוהו שהטמין כלים תחת כנפיו ויצא ואמר לקוחין הן בידי אינו נאמן ולא אמרן אלא בעל הבית שאינו עשוי למכור כליו אבל בעל הבית העשוי למכור את כליו נאמן ושאיין עשוי למכור את כליו נמי לא אמרן אלא דברים שאין דרכן להטמין אבל דברים שדרכן להטמין נאמן ושאיין דרכן להטמין נמי לא אמרן אלא איניש דלא צניע אבל איניש דצניע היינו אורחיה ולא אמרן אלא זה אומר שאולין וזה אומר לקוחין אבל בגנובין לאו כל כמיני' לאחזוקי איניש בגנבי לא מחזקינן ולא אמרן אלא בדברים העשויין להשאיל ולהשכיר אבל דברים שאין עשויין להשאיל ולהשכיר נאמן דשלח רב הונא בר אבין דברים העשויין להשאיל ולהשכיר ואמר לקוחין הן בידי אינו נאמן כי הא דרבא אפיק זוגא דסרבלא וספרא דאגדתא מיתמי בדברים העשויין להשאיל ולהשכיר אמר רבא אפילו שומר נשבע אפי' אשתו של שומר נשבעת בעי רב פפא שכירו ולקוטו מאי תיקו אמר ליה רב יימר לרב אשי טענו בכסא דכספא מאי חזינא אי איניש דאמיד הוא או איניש דמהימן הוא דמפקדי אינשי גביה משתבע ושקיל ואי לא לא:

רש"י על הגמרא

דקטיל ושדי – שקלוץ הדקל ומושלך לארץ: דגזים – אומר לעשות דבר גוזמא ושגגון ואינו עושה: וליחזי מאי משכנו – אותם שיעידו שמשכנו יעידו מה משכנו ומה שבועה יק: בטוענו כלים [הניטלין] תחת כנפיו –

בעה"כ טוען שנטל כלים קטנים שאדם יכול להסתיר תחת כנפי בגדיו ולא הכירו בהם עדים: אמר רב יהודה – גרסינן ול"ג דלמא: ואמר לקוחין הן בידי – ובעל הבית אומר השאלתים לו כדמפרש לקמן: אינו נאמן –

חק לישראל – פרשת וילך יום ד'

כמינייה וישב זה שלקוחין הן: ה"ג ולא אמרן
אלא דזכרים העשויין להשאיל ולהשכיר –
בהנהו הוא דאמר'י דכי אמר לקוחין אינו
נאמן אבל דזכרים שאין עשויין להשאיל
שהבעלים חסים עליהם לפי שמתקלקל
נאמן לשבוע שלקחם ואין נראין דזרי האומר
השאלתים לו: לשלח רב הונא בר אבין כו' –
אלמא בעשויין להשאיל ולהשכיר הוא דאינו
נאמן: זוגא דסרבולא – מספריים של סורקי
בגדים: מיחמי – שהציא התובע עדים שהן
שלו ואמר שהשאלם לאבי היחומים:

אפילו בשבועה: אלא דזכרים שאין דרכן
להטמין – שאין אדם בוש ליטול בידו בשוק
בפרהסיא הלכך אינו נאמן חדא דאין זה עשוי
למכור את כליו ועוד מדאטמניהו איכא
למימר בוש הוא להודיעו שהוא כריך לשאול
כלים משכיניו דאי לקוחין הוו לא הוה
מטמינן: נאמן – ואע"פ שאין עשוי למכור
כלים זימנין דמיטרכי ליה זוזי ומזבין: היינו
אורחיה – להטמין אפילו ששאר בני אדם
מוציאין בפרהסיא: ולא אמרן – בחדם צינוני
דאינו נאמן אלא שזה אמר לקוחין וזה אמר
שאולין אבל אם אמר לו גבנת אחס לאו כל

זוהר – אמור דף קב' ע"א

אמר רבי יוסי, ווי לון לעמא דעשו, בשעתא דהאי שעיר משדרי לההוא
דלטורא ממנא דעלייהו, דבגיניה אתי לשבחה לון לישראל, וקודשא בריך
הוא אהדר כל אינון חובין לרישא דעמיה, בגין דכתיב, (תהלים קא) דובר
שקרים לא יבון לנגד עיני. אמר רבי יהודה, אלמלי הוו ידעי אומות העולם
מהאי שעיר, לא שבקין לון לישראל, יומא חד בעלמא:
תא חזי, כל ההוא יומא משתדל איהו בההוא שעיר, ובגין כה קודשא בריך
הוא מכפר להו לישראל, ודכי לון מכלא, ולא אשתכח קטגוריא קמיה.
לבתר, הוא אתי ומשבח להו לישראל. וכדין שאיל ליה, כמה דאת אמר,
ויאמר יי אל השטן מאין תבא, אתיב בתושבתיהו דישראל, וקטיגורא
אתעביד סניגורא ואזיל ליה:

כדין קודשא בריך הוא אמר לשבעין שרין דסחרין פורסייא, חמיתון האי
דלטורא, היאך קאים על בני תדיר, (אסתכמו) הא שעירא חדא דאשתכח
(ס"א אשדר) גביה, בפתקא דכל חוביהו וכל טענותיהו, וכל מה דחטו וחבו
קמאי, והוא קביל לון. כדין אסתכמו פלהו, דיהדרון אינון חובין על עמיה:
רבי אבא אמר, כל אינון חובין וחטאין מתדבקין ביה, כמה דכתיב, (מיכה ז)
ותשליך במעולות ים כל חטאתם. ולבתר, פלהו מתהדרן ברישיהון דעמיה,
הדא הוא דכתיב, (ויקרא טז) ונשא השעיר עליו את כל עונותם אל ארץ גזרה:

חק לישראל – פרשת וילך יום ד'

הלכה – הרמב"ם הלכות ברכות פרק ו'

(י) יש לנוטל ליתן על ידיו מעט מעט עד שיתן כשיעור ואם נתן הרביעית כולה בשטיפה אחת כשר נוטלין ארבעה או חמשה זה בצד זה או יד זה על גבי זה בשטיפה אחת ובלבד שירפו ידיהן כדי שיבא ביניהן המים ויהיה באותה השטיפה כדי רביעית לכל אחד ואחד:

(יא) אין נוטלין מים לידיים לא בדפנות הכלים ולא בשולי המחץ ולא בחרסים ולא במגופת החבית ואם תיקן המגופה לנטילה נוטלין ממנה לידיים וכן החמת שתיקנה נוטלין ממנה לידיים אבל שק וקופה שנתקנו אין נוטלין מהן לידיים ולא יתן לחבירו בחפניו שאין חפניו כלי וכלים שנשברו שבירה המטהרת אותן מידי טומאה אין נותנין בהם לידיים מפני שהן שברי כלים:

לע"נ

זאב ואיים בן שרה, גר גבריאל בן סוזן, דניאלה פורטונה בת רזל, צדיקה בת שרה ז"ל.